

NORSK FYSIOTERAPEUTFORBUND
Ida Bentestuen
Postboks 2704 St Hanshaugen
0131 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 16/21773-2
Saksbehandler: Karin Stubberud Stey
Dato: 30.06.2016

Helsepersonelloven - Sommerjobb før autorisasjon som fysioterapeut

HelseDirektoratet viser til din e-post av 24. juni 2016 hvor det bes om veiledning med hensyn hvilke arbeidsoppgaver fysioterapistudenter kan utføre som sommerjobb.

Det opplyses at Norsk fysioterapeutforbund har fått henvendelser både fra kommuner/sykehus og privatpraktiserende fysioterapeuter (med og uten driftsavtale) og det stilles spørsmål om i hvilken grad studentene kan utøve helsehjelp selv om yrkestittelen fysioterapeut ikke kan brukes. Mange av henvendelsene går konkret på ulike behandlingsformer og hvorvidt studentene kan være alene med pasienter. Videre stilles det spørsmål om det har noen betydning hvor langt i studieløpet studentene er kommet. Og er det tilstrekkelig at de kan ta kontakt med en annen fysioterapeut eller annet helsepersonell?

HelseDirektoratets vurdering:

Når fysioterapeutstudenter er ansatt i helse- og omsorgstjenesten for å yte helsehjelp, for eksempel som sommervikarer, vil de falle inn under helsepersonelloven § 3 første ledd nr. 2 og følgelig bli ansett som helsepersonell.

Innledningsvis vil vi også vise til helsepersonelloven § 5 som lyder:

«§ 5. Bruk av medhjelpere

Helsepersonell kan i sin virksomhet overlate bestemte oppgaver til annet personell hvis det er forsvarlig ut fra oppgavens art, personellets kvalifikasjoner og den oppfølging som gis. Medhjelpere er underlagt helsepersonells kontroll og tilsyn.

Elever og studenter skal som regel bare gis oppgaver ut fra hensynet til opplæring.»

Dette betyr at fysioterapistudenter ikke kan settes til andre oppgaver enn det de er kvalifisert til og det skal skje med nødvendig veiledning, kontroll og tilsyn. Hvilke oppgaver en fysioterapistudent kan settes til vil bero på en konkret og individuell vurdering av hvilken kompetanse den enkelte fysioterapistudent faktisk har og om den er tilstrekkelig til at oppgaven kan løses på faglig forsvarlig måte. Det samme vil gjelde spørsmålet om hvor

HelseDirektoratet

Avdeling bioteknologi og helserett

Karin Stubberud Stey, tlf.: 24163543

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

selvstendig vedkommende kan arbeide med de oppgavene han/hun settes til, og hvor tett vedkommende skal følges opp i praksis.

Helsepersonelloven regulerer ellers ikke hvilke konkrete oppgaver den enkelte helsepersonellgruppe har adgang til å utføre. Det er derfor forsvarlighetskravet som vil være utgangspunktet for vurderingen av hva det enkelte helsepersonell kan gjøre og styrende for hvilke behandlingsmetoder helsepersonell kan benytte og hvilke sykdommer som kan behandles. Helsepersonell skal drive forsvarlig virksomhet ved at «*Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig,*» jf. helsepersonelloven § 4.

Det fremgår videre av bestemmelsen at helsepersonell skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, og skal innhente bistand eller henvise pasienter videre der dette er nødvendig og mulig. Med faglige kvalifikasjoner menes det formelle og reelle kvalifikasjoner, det vil si helsefaglig utdanning, tilleggsutdanning og praktisk erfaring.

De faglige kvalifikasjonene vil naturlig nok variere mellom de ulike helsepersonellgruppene og fra helsepersonell til helsepersonell. De ulike yrkesorganisasjonenes normer vil også kunne ha veiledende betydning for innholdet i begrepet, og forventningene til de faglige kvalifikasjonene må knyttes til hvilke krav som kan stilles til den enkelte autoriserte gruppes utdanning. Hva som kan forventes av den enkelte ut fra kvalifikasjoner vil variere med den konkrete situasjon, hvilke handlingsalternativer og forutsetninger situasjonen tilsier. Se mer omtale av dette i [rundskrivet til helsepersonelloven](#) side 15 flg.

Hovedhensynet bak kravet om forsvarlighet i helsetjenesten er å beskytte pasientene mot handlinger som innebærer unødvendig skaderisiko. Hovedformålet med autorisasjonsordningen er å ivareta pasientens sikkerhet og beskytte pasienten mot ukyndig behandling. Autorisert helsepersonell med en bestemt tittel har en felles utdanningsbakgrunn og en bestemt type kompetanse, og anses som skikket til å utøve yrket, som for eksempel fysioterapeut.

Virksomhetsleder skal organisere virksomheten slik at oppgavene utføres av helsepersonell med tilstrekkelig kompetanse. Helsepersonells kompetanse må vurderes individuelt ut fra vedkommendes formelle og reelle kvalifikasjoner, oppgavens art og den oppfølging som gis. Virksomhetsleders ansvar fratru imidlertid ikke helsepersonellet sitt individuelle ansvar for en forsvarlig yrkesutøvelse, jf. helsepersonelloven § 4.

Hva fysioterapeutstudenter kan utføre vil følgelig avhenge av hva som er faglig forsvarlig, noe som vil avhenge av hvilke kvalifikasjoner studentene har, type oppgave og hvilken opplæring og oppfølging studenten får.

Dersom det er faglig forsvarlig at en fysioterapeutstudent utfører visse oppgaver som vanligvis utføres av en autorisert fysioterapeut er det viktig at pasienten har fått informasjon om at behandler ikke er ferdig utdannet fysioterapeut.

Når pasienten oppsøker en fysioterapeut vil pasienten ha forventninger om at behandlingen utføres av en som har den utdanning og de kvalifikasjoner som kreves for å bli fysioterapeut.

Vennlig hilsen

Camilla Closs Walmann e.f.
seniorrådgiver

Karin Stubberud Stey
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk